

Kulör-pm för fasadputsen på Tulohuset, Bojen 14 på Kungsholmen i Stockholm

Bakgrund för handlingen

Fastighetsägaren planerar för en exteriör upprustning av sitt flerbostadshus. Detta pm ger förslag på färgsättning för fasadputsen. Förslaget baseras på byggnadens ursprungliga färgsättning och baseras på översiktlig färgundersökning på plats och den kulturhistoriska utredning om fastigheten som undertecknad, på uppdrag av fastighetsägaren, upprättade hösten 2017.

Närbild på delar av fasaden i oktober 2017. Färgsättningen härrör troligtvis från 1983 års fasadrenovering.

Kort om Tulohuset

Tulohuset uppfördes som en fabriksbyggnad åt Aktiebolaget Förenade Chokladfabrikerna i mitten av 1920-talet. Byggnaden stod färdig sommaren 1926 och är karaktäristisk för 1920-talet, både när det gäller dess klassicerande gestaltning och hur fasaden mot Karlbergssjön användes som en stor reklamskylt för verksamheten. Fasadens kolossalpilastrar, som i själva verket är en del av byggnadens konstruktion, sträcker sig från marken och upp till den markerade takfoten, som i sin tur bar upp en stor skylt med företagsnamnet. Fasaderna mot innergården lämnades utan fasadutsmyckningar och fasadelement (även om sådana finns på bygglövshandlingarna).

Aktiebolaget Förenade Chokladfabrikernas/Choklad-Tules fabrik 1930, ett par år efter att den färdigstälts. Hörnet på byggnadskroppen mot Fridhemsgatan tycks ha en ljusare kulör än fasadputsen i övrigt. Kolossalpilastrarna mot Karlbergssjön tycks dock ha samma kulör som fasaden i övrigt. Källa: Stockholms stadsmuseum.

Den ornerade fasadputsen var på samtliga fasader, oavsett graden av utsmyckning i övrigt, ursprungligen avfärgad i en mild och lätt dämpad gul kulör. Det gällde även gatufasadens pilastrar. Däremot tycks vissa detaljer och dekorationer ha varit avfärgade i en ljusare ton. Att döma av äldre fotografier (se föregående sida) gäller det bland annat för de dekorativa festongerna på fasaden mot Fridhems-gatan och för hörnkedjan på samma byggnadskropp. Det är möjligt att även andra delar av fasaden, som till exempel takfötter, varit avfärgade i den ljusa kulören.

Förslag på ny färgsättning

De ornerade putsytorna, det vill säga så gott som samtliga putsytor på byggnadens samtliga sidor föreslås avfärgas med en mild och lätt dämpad gul kalkfärg som överensstämmer med **NCS S 2020-Y20R**. Kalkfärgen föreslås pigmenteras med guldocker (gul) och grön umbra (som dämpar kulörtheten).

Enstaka putsytor som eventuellt ska lyftas fram ur fasaden i övrigt föreslås avfärgas med en bruten vit kalkfärg som överensstämmer med **NCS S 1005-Y**. Färgen föreslås pigmenteras med samma pigment som den gula kalkfärgen ovan. (Vilka putsdetaljer som ska avfärgas med denna kulör beslutas efter undersökning från ställning, under entreprenaden. Se nästa sida.)

Plåtgarneringar, ventiler, stuprör och andra fasaddetaljer som inte är avsedda att lyftas fram gestaltningsmässigt, målas in i bakomvarande kulör.

Till vänster: De båda föreslagna NCS-kulörerna till fasadputsen. Den vänstra är den kulör som föreslås till merparten av fasadputsen och den vänstra till detaljer som hörnkedjor, festonger och takföt. I vilken omfattning denna kulör ska användas beslutas efter färgundersökning från ställning. Till höger: De båda föreslagna NCS-kulörernas nummer.

Kompletterande undersökning från ställning

Observera att den hittills genomförda färgundersökningen endast omfattat ytor som varit tillgängliga från markplan. Det är möjligt att delar av fasaden, till exempel hörnkedjor och takfötter, varit avfärgade i en annan kulör än den föreslås i denna handling.

Eftersom färgsättningen av fasaddetaljerna är av stor betydelse för helhetsintrycket, är det viktigt att dessa detaljer undersöks på plats i samband med att byggnadsställningen rests och *innan* befintlig puts tagits ner. Om det finns fasaddetaljer som varit avfärgade i en ljus kulör föreslås att dessa färgsättningar arbetas in i den slutgiltiga färgsättningen.

Uppstrykningsprov av föreslagna kulörer

Innan fasaderna avfärgas rekommenderas att de föreslagna kulörerna stryks upp på skivor av material och gräng som överensstämmer med den nya fasadputsen och med den färgtyper som är tänkta att användas. Därefter hålls skivorna upp mot fasaden för att, vid behov, eventuellt justeras.

Stockholm 2021-03-09

Vicki Wenander

Bebyggelseantikvarie och medlem i SPBA, Sveriges Praktiserande Byggnadsantikvarier

Sakkunnig kontrollant av kulturvärden - K, enligt Boverkets föreskrift BSF 2011:15 KUL2, certifikat nr. 1053-CFU-0755

Wenanders Byrå

Grevgatan 28

114 53 STOCKHOLM

www.wenanders.se

Tel. 070-614 14 55

